

BNP-indexering av skatterna på kemikalier i viss elektronik och på avfallsförbränning

Energimarknadsinspektionen (Ei) har inga synpunkter på förslaget om BNP-indexeringen av skatterna på kemikalier. Ei avstyrker förslaget om BNP-indexering av skatten på avfall.

När det gäller BNP-indexeringen av skatten på avfall är det inte visat att de nationella klimatmålen nås till en lägre kostnad med förslaget än utan, samtidigt som effekterna på en resurseffektiv och giftfri avfallshantering inte berörs i promemorian. Det finns heller ingen analys av hur förslagen påverkar nyttorna av lokal elproduktion.

Enligt promemorian är syftet/målet med skatten på avfall som förbränns att nå de nationella klimatmålen och en mer resurseffektiv och giftfri avfallshantering. I promemorian bedöms dock att skatten har en mycket begränsad påverkan på de totala utsläppen av växthusgaser. Däremot bedöms den i viss utsträckning efter 2030 indirekt kunna bidra till att det nationella klimatmålet uppnås till följd av att avfallsförbränningskapaciteten minskas. En snabbare uppräknings av skattesatsen anges understödja denna utveckling. Effekterna på en resurseffektiv och giftfri avfallshantering behandlas inte.

Prognoser visar att elbehovet ökar de kommande decennierna. På elmarknaden måste det ständigt vara balans mellan hur mycket el som matas in på elnätet och hur mycket som tas ut. Lokalt kan effektbalansen ibland vara ansträngd. Fjärrvärme kan utgöra ett alternativ till elvärme som kan avlasta elsystemet. I kraftvärmeanläggningar kan el produceras lokalt under perioder med hög efterfrågan t.ex. vintertid, vilket också kan avlasta ett ansträngt elsystem. I alla händelser behöver effektbalansen upprätthållas för en säker leverans av el. Hur en potentiellt minskad avfallsförbränning i kraft- och fjärrvärmeanläggningar till följd av avfallsförbränningsskatten skulle påverka utsläppen i Sverige beror därför i stor utsträckning på hur den eleffekt som avfallsförbränningen genererar ersätts.

Avfallsförbränning i svenska anläggningar är redan föremål för utsläppsstyrning genom EU:s system för handel med utsläppsrätter. Hur en BNP-indexerad avfallsförbränningsskatt samverkar med EU-ETS berörs inte i promemorian. Till skillnad från när skatten infördes (prop. 2019/20:32) gör regeringen i denna promemoria bedömningen att effekten på de totala utsläppen är liten. Givet den bedömningen äventyrar avfallsförbränningsskatten som läggs till den generella styrningen genom EU ETS teknikneutraliteten. Av promemorian framgår inte heller att de eventuella ytterligare utsläppsminskningar som skatten leder till är mindre kostsamma än de kompletterande åtgärder som det nationella långsiktiga målet tillåter. Det nationella långsiktiga målet förutsätter dessutom att ambitionerna i EU ETS stärks, vilket pekar på handelssystemets viktiga roll.

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektören Anne Vadasz Nilsson. Vid den slutliga handläggningen deltog även chefsjuristen Göran Morén och chefsekonomen Therése Hindman Persson samt analytikern Therése Karlsson, föredragande.

Beslutet har fattats digitalt och saknar därför underskrifter.

Anne Vadasz Nilsson

Therése Karlsson

Remissvaret publiceras på Ei:s webbplats.